Euroopa Regioonide Komitee arvamus teemal „Euroopa Kaitsefondi loomise ettepanek“

(2018/C 247/08)

Raportöör: Riia linnavolikogu liige Dainis Turlais (LV/ALDE)

Viitedokumendid: Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse Euroopa kaitsevaldkonna tööstusliku arendamise programm eesmärgiga toetada Euroopa Liidu kaitsetööstuse konkurentsi- ja uuendusvõimet

COM(2017) 294 final – 2017/0125(COD)

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele Euroopa Kaitsefondi käivitamise kohta

COM(2017) 295 final

I. MUUDATUSETTEPANEKUD

Muudatusettepanek 1

Uus volitus pärast viimast volitust

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	võttes arvesse julgeoleku- ja kaitsealast alalist struktureeritud koostööd, milles Euroopa Liidu 23 liikmesriiki leppisid kokku 13. novembril 2017 ning millele on osutatud ELi lepingu artikli 42 lõikes 6, artiklis 46 ja protokollis nr 10;

Muudatusettepanek 2

Põhjendus 2

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
(2) Selleks et aidata kaasa liidu kaitsetööstuse konkurentsi- ja uuendusvõime tugevdamisele, tuleks kehtestada Euroopa kaitsevaldkonna tööstusliku arendamise programm (edaspidi „programm“). ***Programmi eesmärk*** peaks ***olema edendada*** liidu kaitsetööstuse, sealhulgas küberkaitse konkurentsivõimet, toetades ettevõtjate koostööd kaitseotstarbeliste toodete ja kaitsetehnoloogia arendusetapis. Teadusuuringute ja tehnoloogiaetapile järgnevas arendusetapis tekib märkimisväärseid riske ja kulusid, mis takistavad teadusuuringute tulemuste edasist rakendamist ja kahjustavad liidu kaitsetööstuse konkurentsivõimet. Arendusetapi toetamise kaudu aidataks programmiga kaasa kaitsealaste teadusuuringute tulemuste paremale rakendamisele ning see omakorda aitaks kaotada teadusuuringute ja tootmise vahelise lõhe ja edendada kõiki innovatsioonivorme. Programmiga tuleks täiendada meetmeid, mida võetakse kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 182, ning sellega ei hõlmata kaitseotstarbeliste toodete ja kaitsetehnoloogia tootmist.	(2) Selleks et aidata kaasa liidu kaitsetööstuse konkurentsi- ja uuendusvõime tugevdamisele ***ning ELi kaitsekulutuste üldise tõhususe suurendamisele, edendades seeläbi ELi strateegilist autonoomiat***, tuleks kehtestada Euroopa kaitsevaldkonna tööstusliku arendamise programm (edaspidi „programm“). ***Programm*** peaks ***tagama, et edendatakse*** liidu kaitsetööstuse, sealhulgas küberkaitse konkurentsivõimet, toetades ***mitme riigi*** ettevõtjate***, iseäranis VKEde*** koostööd kaitseotstarbeliste toodete ja kaitsetehnoloogia arendusetapis. Teadusuuringute ja tehnoloogiaetapile järgnevas arendusetapis tekib märkimisväärseid riske ja kulusid, mis takistavad teadusuuringute tulemuste edasist rakendamist ja kahjustavad liidu kaitsetööstuse konkurentsivõimet. Arendusetapi toetamise kaudu aidataks programmiga kaasa kaitsealaste teadusuuringute tulemuste paremale rakendamisele ning see omakorda aitaks kaotada teadusuuringute ja tootmise vahelise lõhe ja edendada kõiki innovatsioonivorme. Programmiga tuleks täiendada meetmeid, mida võetakse kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 182, ning sellega ei hõlmata kaitseotstarbeliste toodete ja kaitsetehnoloogia tootmist.

Muudatusettepanek 3

Põhjendus 3

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
(3) Mastaabisäästu paremaks ärakasutamiseks kaitsetööstuses tuleks programmiga toetada ettevõtjate koostööd kaitseotstarbeliste toodete ja kaitsetehnoloogia arendamisel.	(3) Mastaabisäästu paremaks ärakasutamiseks kaitsetööstuses tuleks programmiga toetada ***liikmesriikide ja*** ettevõtjate koostööd kaitseotstarbeliste toodete ja kaitsetehnoloogia arendamisel***, edendades seeläbi sõjaliste süsteemide standardimist ja suurendades samal ajal nende koostalitlusvõimet***.

Muudatusettepanek 4

Põhjendus 4

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
(4) Programm peaks hõlmama kaheaastast perioodi 1. jaanuarist 2019 kuni 31. detsembrini 2020 ning programmi rakendamiseks nimetatud perioodil tuleks kindlaks määrata konkreetne summa.	(4) Programm peaks hõlmama kaheaastast perioodi 1. jaanuarist 2019 kuni 31. detsembrini 2020 ning programmi rakendamiseks nimetatud perioodil tuleks kindlaks määrata konkreetne summa. ***Et rahastada programmi ELi üldeelarvest, tuleks selleks eraldada jooksevhindades 500 miljoni euro suurune summa. Arvestades, et kõnealune programm on uus algatus, mida ei olnud 2014.–2020. aasta mitmeaastase finantsraamistiku koostamisel veel kavandatud, ning et vältida negatiivset mõju kehtivate mitmeaastaste programmide rahastamisele, tuleks see summa eraldada mitmeaastase finantsraamistiku ülemmäärade piires mittesihtotstarbelistest varudest. Euroopa Parlament ja nõukogu peaksid lõpliku summa kinnitama igaaastase eelarvemenetluse käigus.***

Motivatsioon

Ei vaja selgitust.

Muudatusettepanek 5

Põhjendus 5

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
(5) Programmi tuleks rakendada täielikus kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012 ([6]). Rahastamine võib toimuda eelkõige toetuste vormis. Vajaduse korral võib kasutada ka rahastamisvahendeid või korraldada avalikke hankeid.	(5) Programmi tuleks rakendada täielikus kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012 ([6]). Rahastamine võib toimuda eelkõige toetuste vormis. Vajaduse korral võib kasutada ka rahastamisvahendeid või korraldada avalikke hankeid. ***Kasulikud võivad olla segarahastamismehhanismid.***
([6]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).	([6]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

Motivatsioon

Ei vaja selgitust.

Muudatusettepanek 6

Põhjendus 10

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
(10) Kuna programmi eesmärk on toetada liidu kaitsetööstuse konkurentsivõimet koostööprojektide arendusetapis esinevate riskide vähendamise kaudu, tuleks sellega toetada meetmeid, mis on seotud kaitseotstarbelise toote või kaitsetehnoloogia arendamisega, nimelt ühiste tehniliste kirjelduste koostamist, kavandamist, prototüüpide loomist, katsetamist, kvalifitseerimist ja sertifitseerimist, samuti teostatavusuuringute tegemist ja muid toetavaid meetmeid. See kehtib ka olemasolevate kaitseotstarbeliste toodete ja olemasoleva kaitsetehnoloogia uuendamismeetmete suhtes.	(10) Kuna programmi eesmärk on ***suurendada ELi strateegilist sõltumatust, tugevdades selle kaitsevõimet, ja*** toetada liidu kaitsetööstuse konkurentsivõimet koostööprojektide arendusetapis esinevate riskide vähendamise kaudu, tuleks sellega toetada meetmeid, mis on seotud kaitseotstarbelise toote või kaitsetehnoloogia arendamisega, nimelt ühiste tehniliste kirjelduste koostamist, kavandamist, prototüüpide loomist, katsetamist, kvalifitseerimist ja sertifitseerimist, samuti teostatavusuuringute tegemist ja muid toetavaid meetmeid. See kehtib ka ***liikmesriikide väljatöötatud*** olemasolevate kaitseotstarbeliste toodete ja olemasoleva kaitsetehnoloogia uuendamismeetmete suhtes.

Muudatusettepanek 7

Põhjendus 13

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
(13) Kuna programmi eesmärk on suurendada liidu kaitsetööstuse konkurentsivõimet, tuleks toetuskõlblikuks lugeda ainult üksused, mis on asutatud liidus ja mis on liikmesriikide või nende kodanike tegeliku kontrolli all. Liidu ja selle liikmesriikide oluliste julgeolekuhuvide kaitse tagamiseks ei tohiks programmi alusel rahastatavate meetmete rakendajate ja nende alltöövõtjate kasutatav taristu ja vara ega nende kasutatavad rajatised ja ressursid asuda mitteliikmesriigi territooriumil.	(13) Kuna programmi eesmärk on suurendada liidu kaitsetööstuse konkurentsivõimet, tuleks toetuskõlblikuks lugeda ainult üksused, mis on asutatud liidus ja mis on liikmesriikide või nende kodanike tegeliku kontrolli all. Liidu ja selle liikmesriikide oluliste julgeolekuhuvide kaitse tagamiseks ei tohiks programmi alusel rahastatavate meetmete rakendajate ja nende alltöövõtjate kasutatav taristu ja vara ega nende kasutatavad rajatised ja ressursid asuda mitteliikmesriigi territooriumil. ***Piiriülese koostöö puhul peavad ettevõtted, mis asuvad ELis, olema kaitstud kolmandate riikide ettevõtjate sekkumise eest.***

Muudatusettepanek 8

Põhjendus 21

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
(21) Komisjon peaks kehtestama kooskõlas programmi eesmärkidega mitmeaastase tööprogrammi. Tööprogrammi koostamisel peaks komisjoni abistama liikmesriikide komitee (edaspidi „programmikomitee"). Pidades silmas liidu väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) poliitikat, mis on ülimalt oluline majanduskasvu, innovatsiooni, töökohtade loomise ja sotsiaalse lõimumise tagamiseks liidus, ning asjaolu, et toetatavad meetmed eeldavad üldiselt riikidevahelist koostööd, on tähtis, et tööprogrammis võetakse arvesse ja võimaldatakse VKEde piiriülest osalust ***ning et sellise tegevuse toetamiseks nähakse ette kindel osa kogueelarvest***.	(21) Komisjon peaks kehtestama kooskõlas programmi eesmärkidega mitmeaastase tööprogrammi. Tööprogrammi koostamisel peaks komisjoni abistama liikmesriikide komitee (edaspidi „programmikomitee"). Pidades silmas liidu väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) poliitikat, mis on ülimalt oluline majanduskasvu, innovatsiooni, töökohtade loomise ja sotsiaalse lõimumise tagamiseks liidus, ning asjaolu, et toetatavad meetmed eeldavad üldiselt riikidevahelist koostööd, on tähtis, et tööprogrammis võetakse arvesse ja võimaldatakse VKEde piiriülest osalust***, kui toetuse suurus on vähemalt 20 % aasta üldeelarvest***.

Muudatusettepanek 9

Lisada põhjenduse 25 järele uus põhjendus

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	(26) Komisjon peaks keskenduma territoriaalsele või asukohapõhisele lähenemisviisile, pakkudes kõigis liikmesriikides VKEdele, piirkondlikele klastritele ja piirkondadele teavet programmi kasutamise võimaluste ja kaitseprojektide muude rahastamisvõimaluste kohta, tuginedes eelkõige piirkondlike arukate spetsialiseerumisstrateegiate kaitsele.

Muudatusettepanek 10

Artikkel 2

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Artikkel 2	*Artikkel 2*
Eesmärgid	**Eesmärgid**
Programmil on järgmised eesmärgid:	Programmil on järgmised eesmärgid:
a) tugevdada liidu kaitsetööstuse konkurentsi- ja uuendusvõimet, toetades meetmeid nende arendusetapis;	a) tugevdada liidu kaitsetööstuse konkurentsi- ja uuendusvõimet, toetades meetmeid nende arendusetapis;

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
b) toetada ja võimendada ettevõtjate, sealhulgas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate koostööd tehnoloogia või toodete arendamisel kooskõlas liikmesriikide vahel liidu tasandil kokku lepitud ühiste kaitsevõime prioriteetidega;	b) toetada ja võimendada ettevõtjate, sealhulgas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate koostööd tehnoloogia või toodete arendamisel kooskõlas liikmesriikide vahel liidu tasandil kokku lepitud ühiste kaitsevõime prioriteetidega;
c) soodustada kaitsealaste teadusuuringute tulemuste paremat rakendamist ning aidata kaotada teadusuuringute ja arendustegevuse vaheline lõhe.	c) soodustada kaitsealaste teadusuuringute tulemuste paremat rakendamist ning aidata kaotada teadusuuringute ja arendustegevuse vaheline lõhe;
	d) kaitse- ja julgeolekuvõime suurendamine ELi välispiiridel asuvates liikmesriikides.

Motivatsioon

Programm peab olema kaasav ja avatud toetusesaajatele igas liikmesriigis, vältides geograafilist kapseldumist. Et täita oma kohustust kontrollida ja kaitsta ELi välispiiri peaks asjaomastel liikmesriikidel olema võimalik arendada kaitsetööstuses arukat spetsialiseerumist.

Muudatusettepanek 11

Artikkel 3

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Artikkel 3	*Artikkel 3*
Eelarve	**Eelarve**
Programmi rakendamiseks aastatel 2019–2020 nähakse ette 500 miljonit eurot jooksevhindades.	Programmi rakendamiseks aastatel 2019–2020 nähakse ette 500 miljonit eurot jooksevhindades. ***See summa tuleb eraldada eranditult mittesihtotstarbelistest varudest, mitte saada see eelarvevahendite ümberjaotamise teel.***

Motivatsioon

Ei ole mõeldav, et selle programmi (mida ei olnud mitmeaastase finantsraamistiku koostamise ajal veel kavandatud) eelarve tuleks vahenditest, mis on juba eraldatud kehtivatele ELi programmidele.

Muudatusettepanek 12

Artikli 4 lõige 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Üldised rahastamissätted	**Üldised rahastamissätted**
Liidu rahalist abi võib anda määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012 ettenähtud rahastamisliikide kaudu ning eelkõige: ***a)*** toetustena; ***b)*** rahastamisvahendite ***kaudu;*** ***c)*** avalike hangete kaudu.	Liidu rahalist abi võib anda määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012 ettenähtud rahastamisliikide kaudu ning eelkõige toetustena ***ning vajaduse korral ka*** rahastamisvahendite ***ja*** avalike hangete kaudu. ***Liidu rahalist abi võib anda tehnilise abina VKEde projektide kavandamiseks.***

Muudatusettepanek 13

Artikli 7 lõige 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Rahastamiskõlblikud üksused	**Rahastamiskõlblikud üksused**
Toetusesaajad on ettevõtjad, mis on asutatud liidus ning millest üle 50 % kuulub liikmesriikidele ja/või nende kodanikele ja mis on artikli 6 lõike 3 tähenduses otse või kaudselt kas ühe või mitme vaheettevõtja kaudu nende tegeliku kontrolli all. Lisaks sellele ei tohi programmi alusel rahastatavates meetmetes osalevate ettevõtete, sealhulgas nende alltöövõtjate ja muude kolmandate isikute kasutatav taristu ja vara ega nende kasutatavad rajatised ja ressursid kogu meetme kestuse ajal asuda mitteliikmesriigi territooriumil.	Toetusesaajad***, kes vastavad piiriülese koostöö kriteeriumidele, ja nende alltöövõtjad*** on ettevõtjad, mis on asutatud liidus ning millest üle 50 % kuulub liikmesriikidele ja/või nende kodanikele ja mis on artikli 6 lõike 3 tähenduses otse või kaudselt kas ühe või mitme vaheettevõtja kaudu nende tegeliku kontrolli all. Lisaks sellele ei tohi programmi alusel rahastatavates meetmetes osalevate ettevõtete, sealhulgas nende alltöövõtjate ja muude kolmandate isikute kasutatav taristu ja vara ega nende kasutatavad rajatised ja ressursid kogu meetme kestuse ajal asuda mitteliikmesriigi territooriumil.

Muudatusettepanek 14

Artikkel 10

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Toetuse andmise kriteeriumid	**Toetuse andmise kriteeriumid**
Meetmeid, mille rahastamist programmi alusel taotletakse, hinnatakse järgmiste kumulatiivsete kriteeriumide alusel:	Meetmeid, mille rahastamist programmi alusel taotletakse, hinnatakse järgmiste kumulatiivsete kriteeriumide alusel:
a) rakendamise tipptase;	a) rakendamise tipptase;
b) panus kaitsesektori innovatsiooni ja tehnoloogia arendamisse ning selle kaudu liidu tööstusliku autonoomia suurendamisse kaitsetehnoloogia valdkonnas;	b) panus kaitsesektori innovatsiooni ja tehnoloogia arendamisse ning selle kaudu liidu tööstusliku autonoomia suurendamisse kaitsetehnoloogia valdkonnas;

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
c) panus, mis antakse liidu julgeoleku- ja kaitsehuvide edendamisse, arendades kaitsetehnoloogiat ja aidates seeläbi kaasa liikmesriikide vahel liidu tasandil kokku lepitud ühiste kaitsevõime prioriteetide rakendamisele;	c) panus, mis antakse liidu julgeoleku- ja kaitsehuvide edendamisse, arendades kaitsetehnoloogiat ja aidates seeläbi kaasa liikmesriikide vahel liidu tasandil kokku lepitud ühiste kaitsevõime prioriteetide rakendamisele;
d) elujõulisus, mille tõendamiseks peavad toetusesaajad näitama, et meetme ülejäänud kulud kaetakse muude rahastamisvahendite abil, näiteks liikmesriikide panustest;	d) elujõulisus, mille tõendamiseks peavad toetusesaajad näitama, et meetme ülejäänud kulud kaetakse muude rahastamisvahendite abil, näiteks liikmesriikide panustest;
e) artikli 6 lõike 1 punktides b–e kirjeldatud meetmete korral nende panus Euroopa kaitsetööstuse konkurentsivõimesse, mille tõendamiseks peavad toetusesaajad näitama, et liikmesriigid on võtnud kohustuse lõpptoode või -tehnoloogia ühiselt ja koordineeritud viisil toota ja hankida, sealhulgas teha vajaduse korral ühishange.	e) artikli 6 lõike 1 punktides b–e kirjeldatud meetmete korral nende panus Euroopa kaitsetööstuse konkurentsivõimesse, mille tõendamiseks peavad toetusesaajad näitama, et liikmesriigid on võtnud kohustuse lõpptoode või -tehnoloogia ühiselt ja koordineeritud viisil toota ja hankida, sealhulgas teha vajaduse korral ühishange.
	Programmi raames rahastatavaid meetmeid, mille eesmärk on toetada VKEsid ning ELi välispiiridel asuvaid piirkondi kaitse- ja julgeolekuvõime suurendamisel, tuleks hinnata järgmiste kriteeriumide alusel:
	a) rakendamise tipptase;
	b) julgeoleku- ja kaitsevaldkonna ettevõtete integreeritud süsteemi loomise potentsiaal;
	c) elujõulisus, mille tõendamiseks peavad toetusesaajad näitama, et ülejäänud kulud kaetakse muude rahastamisvahendite abil, näiteks liikmesriikide panustest.

Motivatsioon

Ei vaja selgitust.

Muudatusettepanek 15

Artikli 13 lõige 3

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Tööprogramm	**Tööprogramm**
Tööprogrammiga tagatakse, et ***piisav osa*** kogueelarvest suunatakse meetmetele, mis võimaldavad VKEde piiriülest osalemist.	Tööprogrammiga tagatakse, et ***vähemalt 20 %*** kogueelarvest suunatakse meetmetele, mis võimaldavad VKEde piiriülest osalemist.

Motivatsioon

Ei vaja selgitust.

II. **POLIITILISED SOOVITUSED**

EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE

Sissejuhatus

1. märgib, et üleilmset julgeolekut ähvardab järjest suurem hulk ohtusid (sõda, relvastatud konfliktid, terrorism, ebaseaduslik sisseränne, korruptsioon, populism). Igas ELi liikmesriigis ja igas piirkonnas on eripärased julgeolekuprobleemid. Euroopa Regioonide Komitee toetab kavandatud Euroopa kaitsealase tööstusarengu programmi ja selle eesmärke: konkurentsivõime ja innovatsiooni edendamine liidu kaitsetööstuses, sealhulgas küberkaitse, kaitsealaste teadusuuringute tulemuste parem kasutamine, ettevõtjatevahelise koostöö tõhustamine kaitseotstarbeliste toodete ja tehnoloogiate arendamisel ning liikmesriikide pikaajaliste koostööprojektide kasutamise edendamine. Samuti on kiiduväärne Euroopa Kaitsefondi loomise algatus, mis hõlmab nii Euroopa kaitsevaldkonna tööstusliku arendamise programmi kui ka kaitsealaste teadusuuringute ettevalmistavat meedet;

2. leiab, et iga riigi ja kogu ELi julgeolek põhineb sisuliselt kahel sambal: majanduslik potentsiaal ja ühiskond, mida iseloomustab ühtsus ja ühtekuuluvus. Samas võrdub iga üksiku liikmesriigi julgeolek kogu ELi julgeolekuga. EL peab olema oma julgeoleku suhtes valvsam ja suurendama oma nähtavust rahu nimel tegutseva üleilmse mõjuka osalejana;

Subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete järgimine

3. tunnistab, et ELi toimimise lepingu artikkel 173 on sobiv programmi õiguslik alus, kuna see on seotud tööstuse konkurentsivõimega;

4. rõhutab, et Euroopa kaitsevaldkonna tööstusliku arendamise programmi rakendamist juhib Euroopa Kaitseagentuur, mis tegutseb reguleeriva ametina, kes vastutab üksnes nõukogu ees. Pealegi ei ole tavaks, et reguleeriv amet haldaks selliseid suuri eelarveeraldisi. Komitee kutsub seepärast Euroopa Komisjoni üles tagama kõnealuse programmi tegevuse korraldamisel ülima läbipaistvuse ja võtma eeskujuks Euroopa Parlamendi ees vastutavate rakendusametite toimimise;

5. kutsub komisjoni üles täiendavalt uurima subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist Euroopa Kaitsefondis ja pidama meeles, et subsidiaarsuse põhimõte tähendab volituste jagamist eri valitsustasandite vahel ning et Euroopa lisaväärtus on kooskõlas subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõttega;

6. nõuab, et tähelepanu pööratak ELi välispiiride julgeoleku ja kaitsevõime arendamisele;

Keskendumine ELi lisaväärtusele

7. rõhutab, et EL võib saavutada rahu, vabaduse, võrdsuse ja stabiilsuse, tehes tihedat koostööd nende liikmesriikide valitsustega, kus on päevakorras Euroopa lisaväärtuse küsimus. Selle eesmärgi saavutamine peab olema ka Euroopa Kaitsefondi tegevuskavas sätestatud kohustus;

8. toetab komisjoni algatust kasutada kõiki oma volitusi ELi liikmesriikide kaitsevõime tugevdamiseks ja riikidevahelise koostöö edendamiseks, eesmärgiga tagada sügavam integratsioon ja määratleda selgelt, millises suunas peab liikuma riigi kaitsevõime kavandamise ja konkurentsivõimeliste integreeritud tarneahelate arendamise toetus;

9. juhib tähelepanu sellele, et konkurentsivõimeliste ja integreeritud tarneahelate loomine ELis sõltub liikmesriikide poliitilisest tahtest selles osaleda. Euroopa Kaitsefondi raames tuleks kavandada ja edendada liikmesriikidevahelisi ühismeetmeid kaitseotstarbeliste toodete ja tehnoloogiate valdkonnas;

10. rõhutab, kui tähtis on aktiivselt töötada ELi strateegilise autonoomia ja selle kaitsevõime suurendamise suunas. Toetada tuleb Euroopa kaitsetööstuse konkurentsivõimet ning väga oluline on kontrollida, kas taotlejad on tõesti pärit Euroopa Liidust. Peamised töövõtjad ja alltöövõtjad peavad olema asutatud Euroopa Liidus ning ettevõtted peavad olema vähemalt poole ulatuses ELi liikmesriikide või füüsiliste või juriidiliste isikute omanduses ja Euroopa kapitali tegeliku kontrolli all. Nende ettevõtete juhtimise ja tegeliku kontrolli teostamise koht peab olema Euroopa Liidus. Lisaks sellele peab komisjon tagama, et konsortsiumi kuuluvad organisatsioonid ei ole ühegi kolmanda riigi tegeliku kontrolli all;

11. rõhutab, et Euroopa Kaitsefond ei asenda liikmesriikide meetmeid, vaid lisab neile piiriüleseid projekte, mida liikmesriik ei saaks üksi rahastada. Euroopa Kaitsefond koostöös liikmesriikide, NATO ja teiste rahvusvaheliste investeerijatega täiendab liikmesriikide poliitikat ja annab Euroopa kaitsepoliitikale selge Euroopa lisaväärtuse;

VKEde integreerimine Euroopa kaitsetööstuse tarneahelatesse

12. avaldab heameelt Euroopa Kaitsefondi nn olelusringi lähenemisviisi üle, mille eesmärk on toetada kaitseotstarbeliste toodete ja tehnoloogiate uurimist ja arendamist, mille jaoks on Euroopa Kaitsefondis ette nähtud kaks valdkonda (nn akent);

13. soovitab tungivalt, et projektitaotluste läbivaatamisel antaks rohkem punkte konsortsiumidele, kuhu kuulub suuremal arvul VKEsid;

14. juhib tähelepanu sellele, et Euroopa Kaitsefondi kahe valdkonna arendamise tähtis eeltingimus on tõhus võimekuse kavandamise mehhanism, millega seatakse teadusuuringute ja oskuste prioriteedid ning koordineeritakse mõlemat valdkonda;

15. on veendunud, et kaitsetööstuse toetamiseks oma territooriumil tuleb kasutada täiendavaid ELi rahalisi vahendeid, ja toetab toetusesaajate määratlust, mida komisjon teatises kasutab;

16. kutsub liikmesriike üles fondi mõlema valdkonna juhtimises aktiivselt osalema ja määratlema nende vajadused ja prioriteedid;

17. avaldab heameelt komisjoni plaanide üle kasutada sõjalises valdkonnas tsiviilrakendusi tõhusamalt. Komitee leiab, et nendesse tehnoloogiatesse investeerimine on suurepärane võimalus ELi majanduskasvu kiirendamiseks ja kvaliteetsete töökohtade loomiseks, sest see sektor on seotud paljude valdkondadega: elektroonika, kosmosetööstus, robootika, kõrgjõudlusega andmetöötlus, kosmoseuuringud, tekstiilitööstus, ehitus, telekommunikatsioon, seiretehnika, energia, navigatsioon jne;

18. juhib tähelepanu sellele, et uuenduslike tehnoloogiatega tegelevad ettevõtjad on eeskätt alustavad ettevõtjad ja VKEd, kes saaksid piisava toetuse abil kaitsesektori tehnoloogilisele arengule märkimisväärselt kaasa aidata. Komisjoni otsus suunata ELi sihtotstarbeline toetus selles sektoris VKEdele on märkimisväärne ja positiivne;

19. nõuab pädevate teenistuste vahel paremat kooskõlastamist, et teavitada huvitatud isikuid ja edendada uusi kahesuguse kasutusega kaupu ja tehnoloogiaid. EL peab kasutama seda tohutut potentsiaali majanduskasvu ja konkurentsivõime jaoks;

20. jagab komisjoni seisukohta VKEde piiriülestes projektides osalemise hõlbustamise kohta, mida tuleb Euroopa Kaitsefondi raames rahaliselt toetada. Oluline on meeles pidada, et VKEde osalemine Euroopa kaitsetööstuse tarneahelates peaks suurendama ELi julgeolekut ja kaitset, tööstuse konkurentsivõimet ja strateegilist autonoomiat. Euroopa Kaitsefond peaks pakkuma stiimuleid nende eesmärkide saavutamiseks;

21. on veendunud, et komisjon peab kasutama kõiki tema käsutuses olevaid vahendeid, et võimaldada VKEdele kogu ELis võrdne juurdepääs Euroopa Kaitsefondile. Uuendustegevust ei saa mõõta lühiajalises plaanis, vaid tulemused tuleb kõigepealt rakendada. Kindlasti pakuks hästi kavandatud ja kooskõlastatud innovatsioonipoliitika kehtestamine kõigil tasanditel kõige innovaatilisematele ettevõtetele stiimulit hakata VKEde strateegilisteks investoriteks;

22. kutsub komisjoni üles toetama järgmisi meetmeid, mis võivad suurendada VKEde osalust kaitseprojektides:

— praeguse mitmeaastase finantsraamistiku raames koostööprojektide rahastamise kriteeriumide hulka peaks kuuluma ka tingimus, et kaasatakse vähemalt kolm ettevõtjat vähemalt kahest liikmesriigist. Tähtis on, et kavandatavad projektid oleksid tõeliselt piiriülesed ja aitaksid kaotada ELi kaitseotstarbeliste toodete turu killustatust. Lepingu sõlmimise kriteeriumid peaksid andma rohkem lisavõimalusi nendele konsortsiumidele, kus osalevad mitu ettevõtjat ja liikmesriiki;

— konsortsiumid, milles osaleb suuremal arvul VKEsid, peaksid saama väiksema VKEde arvuga võrreldavate projektide ees eelise;

— nõuab, et võimaluse piires oleks vähemalt üks teadus- ja arendustegevuse teemavaldkond seotud VKEdega, nagu teadusuuringute avalikes pakkumismenetlustes juba tehakse;

— nõuab stabiilse kommunikatsioonisüsteemi loomist, et kooskõlastada komisjoni asjaomaste talituste võetud ühiseid teabemeetmeid; üks sellise süsteemi peamisi eeliseid on üks kontaktpunkt kõigi rahastamisvõimaluste jaoks, sealhulgas kõik asjakohased kaitsealased ja kahesuguse kasutusega kaupade ELi programmid. On oluline, et selle kommunikatsioonisüsteemi kasutamise abil avaldataks parimaid tavasid;

— avaldab heameelt komisjoni otsuse üle eraldada osa Euroopa Kaitsefondi vahenditest väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele ja nimelt projektide jaoks, millega edendatakse VKEde piiriülest osalemist; avaldab heameelt liidu toetuse üle, mis moodustab kuni 20 % meetme rahastamiskõlblikest kogukuludest;

Rahastamine

23. juhib tähelepanu sellele, et EIP grupp on tähtis partner investeerimisel kahese kasutusega tehnoloogiatesse, milles VKEdel on oluline roll sõjalise varustuse või tsiviilotstarbelise tehnoloogia, küberjulgeoleku, vaktsiinide, bioloogilise julgeoleku, telekommunikatsiooni ja teabetaristute valdkonnas;

24. rõhutab, et arvestades kaitsesektori eripära, ei ole kõik pangandusteenused VKEde toetamiseks sobivad; avaldab heameelt Euroopa Investeerimispanga ennetava suuna üle kasutada teisi vahendeid, nagu näiteks laenud, tagatised ja omakapital;

25. leiab, et Euroopa Kaitsefondi vastuvõtmist ei tohi kasutada ettekäändena vähendada ega mõjutada ühtekuuluvuspoliitika eraldisi, mis peavad jääma Euroopa Liidu peamiseks investeerimisvahendiks, et parandada Euroopa integratsiooni sotsiaalse, majandusliku ja territoriaalse ühtekuuluvuse abil.

Brüssel, 23. märts 2018

Euroopa Regioonide Komitee president

Karl-Heinz LAMBERTZ